

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 1

6. ledna 2008

Cena: 6 Kč

NOEMOVA ARCHA V DNEŠNÍ PODOBĚ

Před časem jsem na rozhlasové stanici Radiožurnál slyšela rozhovor s hercem Michalem Pavlatou. Mluvil se o tom, že v poslední době nejenom hraje, ale také píše do novin zamyšlení na různá témata a mimo jiné na téma "mládež". Řekl také, že naše mládež jsou spratkové. A jsou spratkové, protože je vychovávali spratkové. Ví, je to poněkud drsně vyjádřeno, ale kdo je nucen používat hromadnou dopravu, zvláště s partami učňů, tak má podobný pocit. Nedávno jsem kolem osmé večerní na malém městě mýjela čtrnáctileté chlapce a za těch několik desítek vteřin, kdy jsem byla od nich vzdálena na doslech, jsem si vyslechla velkou dávku nepochopitelné vulgarity na témata, která by pro ně měla být těmi nejkrásnějšími – vztah k druhému pohlaví. Ale nechci tu lamentovat a stěžovat si, nemusíte mi uvádět opačné příklady o mládeži dobře vychované a ušlechtilé. Znam je také. Důvod mého psaní je jiný. Jihočeské městečko Trhové Sviny je v naší církvi známo diakonickým zařízením Domeček. Prostory Domečku se nyní ještě rozšířily o Klub Archa, který je určen právě mládeži. Klub Archa má přízvisko nízkoprahový, čímž je řečeno, že těm, kdo sem budou chtít přijít, nebudou kladeny

žádné zvláštní podmínky a překážky, pokud není za překážku považováno to, že se zde nesmí podávat alkohol a je zde zákaz kouření. Mládež tady má nyní možnost hrát různé hry, jako je kulečnick, stolní společenské hry, surfovat bezplatně půl hodiny po internetu. Může zde hrát hudba nebo promítat video, a to vše by mělo vést mladé lidi ke kultivaci a k zamyšlení. Klub Archa byl slavnostně otevřen loni 31. října a největší zásluhu na jeho vzniku má současný ředitel Domečku Karel Zettl, který do celé akce vložil mnoho času, energie a modliteb. Před ním a celou Střediskovou radou Diakonie leží ještě další důležitý úkol, a sice uspořádat konkurs a z lidí, kteří se přihlásí, vybrat toho správného člověka. Takového, který by měl pochopení pro mladé lidi i pro jejich nedostatky a slabosti, který by je dokázal tzv. ukočírovat a který by dokázal odpovídat i na jejich otázky o životě a o Bohu. Tento člověk by zde měl fungovat jako sociální pracovník a být mladým k dispozici. Zatím se o tuto službu dělí současný zaměstnanec Domečku, ale ti jsou potřební i jinde a jejich vytížení je značné. Pokud byste měli zájem o tuto práci a myslíte si, že pro ni máte předpoklady, ozvěte se na adresu: Domeček, Bran-

ka 588, 374 01 Trhové Sviny nebo na telefon: 386 322 545 či elektronicky: e-mail: domecek.ts@quick.cz.

Vás ostatní prosím o modlitby za naše diakonická zařízení na jihu Čech – za Domeček, Nazaret a Archu. Přeji bychom si, aby to bylo Boží dílo, aby tato zařízení byla místem, kde je lidem pomáháno způsobem, který potřebují. Nikdo by si neměl připadat vyřazený a zbytečný.

V současné době stát nemá dostatek peněz a každý rok se podobá boji o přežití. Ani církve nemá prostředky, které by mohla těmto zařízením poskytnout. A tak hledáme sítí dárců, kteří by třeba jen malými částkami, poukazovanými měsíčně na účet, pomohli zajistit finanční zabezpečení našich zařízení. Přispíváme na konto Bariéry a projekt Šance, ale projekty naší církve členové vlastní církve (až na výjimky) nepodporují.

Přijďme se k těm podporujícím. Mládež nám roste jako dříví v lese a zde máme možnost alespoň část z nich ovlivnit a předat jim něco dobrého. Něco, co jim vynahradí to, že je vychovávali rodiče, kterým nikdo nepředal trvalé hodnoty, pro které by mohli dnešní mladí lidé žít.

Ludmila Šimonová

SPORY MŮŽEME ŘEŠIT I JINAK

Mnoho lidí si pod pojmem mediace představuje jakési spiritualistické seance, nějakou formu meditování nebo služby public relations a médií. Zaměřují se termíny mediace, médium, média apod. Nelze to mít nikomu za zlé, neboť mediace jako proces, jako alternativní řešení sporů má mezi veřejností velmi malou publicitu a propagaci.

Mediace je vyjednávání, alternativní strukturovaný proces řešení mezilidských konfliktů a různých typů sporů za účasti a vedení třetí nezávislé osoby (mediátora). Je určena těm, kteří se rozhodli řešit své konflikty, problémy a spory smířčí a mimosoudní cestou. Je to proces dobrovolný se zřetelem na zájmy obou zúčastněných stran sporu a výsledkem je oboustranná dohoda a spokojenost zúčastněných stran. Může mít formu ústní nebo písemné závazné smlouvy, k níž přihlíží i soud.

Mediace je nejčastěji využívána při řešení sporů, které mohou skončit nebo končí před soudem, obvykle v majetkoprávních, obchodněprávních, občanskoprávních a v některých trestněprávních věcech. S úspěchem se aplikuje při řešení manželských, rozvodových a rodinných sporů. Oproti soudnímu řízení má několik výhod. Šetří čas zúčastněných i náklady na soudní výlohy a právní zastoupení. Rovněž je šetrnější k celkovému psychickému vypětí. Mediátor je odborník na komunikaci a dialogickou metodu řešení konfliktů, která spočívá v řízeném vedení rozhovoru.

Za kolébku moderní mediace jsou považovány Spojené státy americké a Kanada. Smířčí a rozhodčí řízení provázely ale evropskou civilizaci již od starověku. Nyní jsou v Evropě mediace služby nejvíce rozšířeny ve Francii, Německu, Velké Británii,

Dánsku, Norsku, Finsku, Holandsku a Rakousku. Ve Francii byla mediace služba zavedena asi před 15 lety jako služba pro francouzské soudy. V současnosti má každá větší instituce či firma svého mediátora. S jeho pomocí řeší i podmínky spolupráce uvnitř jedné organizace. Pomocí mediace se upravují vztahy nájemníků a majitelů nemovitostí, vztahy mezi spoluzáky, manželi v rozvodovém řízení nebo po něm, nově i vztahy milenecké. Mediace se řeší problémy komunitní, vznikající při jednání s úřady nebo institucemi (např. požadavky rodičů na vedení školy, stížnosti pacientů na lékaře, nesouhlas občanů s chystanou změnou územního plánu apod.).

U nás byla zákonem č. 257/2000 Sb. zřízena Probační a mediace služba jako složka sociální práce v trestní justici. Je využívána k řešení konfliktů mezi pachatelé a poškozenými. O jejím významu přinese informace příští článek.

Komerční mediace nabízí u nás několik firem a jednotlivců, ale rozhodně se tato služba přes prokazatelné úspěchy nestala běžnou praxí. Většina mediátorů jsou členy Asociace mediátorů České republiky (<http://www.amcr.cz>). V Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR se připravuje samostatný zákon o mediaci, který by měl přesněji vymezit tuto oblast. Obecně panuje mezi odborníky pozitivní očekávání rozvoje mediace, obdobně jako je tomu i v Polsku. Mediace je tedy založena na dobrovolnosti, orientuje se na budoucnost, vztah znesvářených stran se mění ze soupeření na spolupráci a hledá alternativy řešení.

Chtějí-li obě strany využít k řešení problému službu mediátora, může

Dokončení na str. 3

MODLITBA TŘÍ MÁGŮ

Roman Brandstaetter

„Jinou cestou navrátili se do krajiny své.“

Matouš 2,12

Odpusť nám, že tvoříme, Bože.
Naše slova jsou nehodná svého jména.
Ona nebyla na počátku,
Ani nebudou na konci,
Ani nebyla u tebe,
Ani nejsou tebou,
Nic se skrze ně neděje.

Naše slova nejsou krásná,
Ani o kráse nesvědčí,
Naše slova se nikdy nestanou těly
A nikdy nebudou přebývat mezi lidmi.
Jsou iluzí bez domova.
Proč tedy jsou? Snad proto,
Aby mezi neustálým odříkáním a ohraničováním
Mohla ze sebe shodit
Ve stále se zužujícím kruhu žádosti
Vše, co je zbytečné pro věčnost?

Ó Bože, co je zbytečné pro věčnost?
Jsme zkalenými zřídly vědění,
Nespočíváme v tom, co tvoříme,
Protože ve svých knihách
Chceme být lepší
Než jsme doopravdy.

Jsme bezradní sběratelé zbytků po zemi poházených
Chaldejských hymnů.
Naše čela jsou už strniskem
A naše skráně úpatím hory schýlené
Nad smrtí, jež je odrazem celého žití.
Klamná jsou ústa našich knih,
Vystydla jsou těla našich knih.
Je čas odejít.

Chtějíce však před smrtí
Narovnat svou pomotanou cestu,
Rozhodli jsme se vypravit za tebou, Bože,

Do krajiny judské,
Do hliněného Betlehem.
Vede nás hvězda neautentičtější ze všech hvězd,
O které nebylo do této chvíle zmínky
V žádné z astronomických knih.

Proto naše myšlenky vrhají stále delší stín,
A naše rty jsou rozpraskané od modliteb,
Jak antické schodiště.

Zvolna kráčejí velbloudi obtěžkaní zlatem a jantarem,
Míjíme špinavé uličky a krámy, ve kterých sedí
Muži s vodními dýmky mezi zuby a meditují
Nad břehem vzdušné Bible. Je doba deště.
Naše pláště zčernaly povětrím.
Na návsi podřimuje ospalý kolovrátek,
Křídlatý kupec se vztéká nad pomeranči a datlemi.
Na pozlacených kopcích, na pozlacených kopcích,
Nachází se vykoupení kupců, kteří si vymodlují
Nepoctivou váhu plodů.
A opření o stěnu svatyně spí nasycení kněží,
Omámení prázdnotou jako silným vínem,
Dokonce ani nezpívají, že sna, protože nemají o čem.
Kdosi nakopí prázdny hrnek s rozbitým dnem.
Dno světa.

Nad Jeskyní stanula hvězda a počala zpívat
Koledu uvitou z andělů.

A my, tři mágové, shrbení pod náporom
Knih, prázdných jak rozpálené lebky na poušti,
Třese se strachy, třebaže jsme štastní.
Zneklidňuje nás totiž, že vracejíte se od tebe,
Budeme muset jít jinou cestou
Než tou, kterou jsme sem přišli.

Copak se nemůžeme, Bože, vrátit tou samou cestou?
Přeložil Emil J. Havlíček

Malé úvahy o toleranci 12.

„Můj Bože, stydím se a hanbím pozdvihnout k tobě svou tvář, Bože můj. Naše nepravosti se nám rozmohly nad hlavou, naše provinění vzrostlo až k nebi.“ Tak volá kněz Ezdráš, znalec Zákona, zběhlý v zákoně Mojžíšově, který vydal Hospodin, Bůh Izraele (Ezd 9,6). Když se nad těmito slovy zamýšlím, mám takové skryté přání, aby tato slova zaznívala v našich sborech dříve, než začne liturgie.

Ano, naše nepravosti se rozmohly natolik, že se stydím za svou církev, do které jsem přestoupila na základě vlastního rozhodnutí, po dlouhých úvahách a to asi jen čtrnáct dnů před tím, než jsem si vzala svého manžela. Přílnula jsem k ní celým svým srdcem a celou svou myslí, i když mi to přineslo mnohé trápení a nesnáze. Tenkrát jsem však věřila, a dnes už to s určitostí vím, že se tak stalo z vůle Boží. Během svého života jsem se už mnohokrát přesvědčila o tom, že Pán Bůh moje kroky vede, i když se tak někdy děje téměř proti mé vůli.

Ve své církvi setrvávám, sleduji veškeré dění a zúčastňuji se bohoslužeb každou neděli. Tato církev je totiž moje a moje církev je součástí mého života. Proto nejsem ani trochu tolerantní, pokud se v církvi děje cokoliv nepatřičného. Tvrdohlavě tedy trvám na tom, že kázeň v církvi by měla být uplatňována důsledně, a to i tehdy, když se někomu zdá, že jde o pouhé maličkosti.

Jeden mladý farář mi svého času vytkl, že hodlám církvi provádět pedikuru ve chvíli, kdy je třeba provést náročnou operaci. Možná, že měl svým způsobem pravdu, jako duchovní asi přesněji věděl, jaká je diagnóza. Ovšem laici vnímají (pokud momentálně nevypukne nějaký ten mediální skandál) právě tyto tzv. maličkosti, protože je mají přímo před očima. Stejně tomu je i u příchozích, kteří jsou odrazeni od vstupu do církve proto, že – jak mi jeden člověk řekl – si u nás každý farář dělá jen to, co chce, co ho napadne a co ho baví. Nemohu s tímto názorem souhlasit, ale značná rozdílnost činností (např. publikačních) mu dává určitým způsobem zapravdu.

Co mi v církvi vadí? Řeknu příklad. Štolu přes talár nosí naši duchovní teprve od určité doby. Dříve ji používali jen při výkonu určitého obřadu (např. křest, svatba, pohřeb). Štola má symbolizovat jeho Kristovo. Má bílou barvu, protože naše společenství by mělo být bez poskvrny a vrásek. Těžce proto snáším, když vidím, že někdo chápe štolu buď jako odznak svého úřadu nebo módní doplněk. Možná, že se tyto štoly u nás objevily proto, že ta úřední nebyla dost kvalitně provedena, případně proto, že ji zdědili nebo obdrželi jako dárek od římskokatolických kolegů. Nuže, jsem tak netolerantní, že tyhle výmluvy neakceptuji. Církev má své řády, biskupy a vikáře, kteří na ně mají dohlížet, neboť nekázeň počiná od zdánlivých maličkostí.

Stejně těžce snáším, když vidím, že někteří duchovní mají snahu se od lidu odlišit i civilním oblečením. Lišit se mohou jen svou opravdovostí, pokorou, vztahem k druhým lidem, odvahou a statečností, pokud jde o pravdu Kristovu. Měli bychom mít na paměti, že největší devizou naší církve byla vždy její civilnost, srozumitelnost a demokratičnost, která souvisí s obecným kněžstvím. Duchovní, ať má jakoukoliv hodnost nebo akademické vzdělání, bude vždy jenom našim bratrem či sestrou.

Otce a Pána totiž máme všichni jenom jednoho v nebesích.

Jindřiška Kubáčová

CHCETE PODPOŘIT DOMEČEK?

Dovolujeme si vám navrhnout různé možnosti finanční podpory Domečku a Klubu Archa. Podporu a pomoc můžete poskytnout následujícími způsoby:

1. Zaslát jednorázový peněžitý příspěvek na účet veřejné sbírky střediska Domeček u České spořitelny č. 19 – 563095349/0800.

Tento typ daru nelze odečíst z daní.

2. Zadat příkaz vaší bance, aby měsíčně převáděla z vašeho účtu částku jako dar ve vámi určené výši (např. 100 Kč) na výše zmíněný účet u České spořitelny č. 19 – 563095349/0800.

Tento typ daru lze odečíst ze základu daně i fyzických osob.

(red)

Z kazatelského plánu

ZJEVENÍ PÁNĚ MUDRCŮM – EPIFANIE (TŘÍ KRÁLŮ)

Všichni králové se mu budou klanět, všechny národy mu budou sloužit.

Ž 72,11

První čtení: Ž 72,11

Druhé čtení: Iz 60,1-6

Evangelium: Mt 2,1-2

K obětování: Ž 68,33.36b

K požehnání: Zj 15,4

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(Pokračování z minulého čísla)
Podobenství o boháči a Lazarovi

L 16,19-31

Podobenství nás inspiruje k několika úvahám:

Kresba boháče

Boháč byl některými vykladači nazýván jménem Dives, což je latinsky "bohatý". Jeho popis každou větou stupňuje přepych, ve kterém tento člověk žil. Náhle se a vybraně se strojí. Kraličtí překládají: „Oblácel se v šarlat a kment.“ Tak vypadalo roucho velebně. Na dnešní dobu přepočteno stálo kolem 1 165 - 1 553 Kč. To byla obrovská částka v době, kdy denní mzda dělníka činila asi 15 našich korun. Boháč den co den skvěle hodoval. Slovo zde použité pro hodonání značí gurmeta - znalce, který jí exotická a drahá jídla. Boháč tak činil každý den. Tím jasně překročil čtvrté přikázání. Toto přikázání Desatera nejen zakazuje práci v sobotu, ale také říká: „Šest dní budeš pracovat!“ (Ex 20,9) V zemi, kde obyčejní lidé byli rádi, když měli maso jednou za týden a kde se lopotili šest dní v týdnu, představoval boháč postavu líného a bezuzdného žrouta a požitkáře.

Kresba Lazara

Naproti tomu Lazar čekal na to, co padalo z boháčova stolu. Tenkrát neexistovaly nože, vidličky, lžíce a ubrousky. Jedlo se rukama. A jen ve velmi zámožných domech bylo zvykem postavit vedle hostů bochníky chleba a lidé si místo umývání otírali ruce tlustými kusy chleba, které pak odhazovali. Právě na ně Lazar čekal. Byl to žebrák. Byl plný vředů a tak bezmocný, že se nemohl ubránit pouličním psům, kteří ho obtěžovali. Ku podivu Lazar je jediný, komu je v Ježíšových podobenstvích dáno jméno. To jméno je polatinštěná podoba jména Eleazar, což znamená "Bůh je moje pomoc". Je to symbolické jméno.

Změna scény

Scéna tohoto světa se v podobenství náhle změní a všechno je právě naopak: Lazar je ve slávě a boháč v pekelných mukách. Být u Abrahama, v jeho náručí (kralický překlad zní: v lůně Abrahamově) - to byl obraz, kterým si věřící kreslili vrcholnou blaženost v ráji. Abraham houpe Lazara na kolenou jako matka své dítě. Židé a také prvokřesťané věřili, že ráj

a peklo jsou na dohled. Tak podívaná na štěstí blažených v nebi mohla zesilovat utrpení těch zlých v pekle, a pohled na utrpení zlých mohl zesilovat štěstí blažených v nebi. Byla to představa dost krutá.

Budoucí život

Z podobenství se vynořují tři myšlenky, týkající se budoucího života.
a) Po smrti zůstává identita, totožnost člověka. Boháč (Dives) zůstává tím-též boháčem, Lazar je pořád Lazarem. Ostatní náboženství se na to dívají jinak. Buddha sní o své nirváne, kde vlastně přestane existovat. Býtí jakéhokoli druhu je zlem, a nebe člověk dosáhne, když se své existence úplně zbaví. Podle filozofů stoiků Bůh představoval oheň čistší než kterýkoli pozemský oheň. Duše člověka byla jiskrou toho božského ohně, a když člověk zemřel, jiskra se vrátila do ohně, jehož byla součástí a byla znovu pohlcena v Bohu. Tato víra nutně znamenala ztrátu individuální osobnosti.

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

HOSPODINOVO SVĚTLO VZEJDE NAD TEBOU Mt 2,1-2

Co všechno jsme během několika posledních dnů mnozí prožili. Překotně jsme proběhli adventní dobou s předvánočními přípravami, jejímž vrcholem byla radostná zpráva, která k nám přišla z Betléma. Slyšeli jsme andělská zvěstování: narodil se vám Spasitel, Kristus Pán v městě Davidově. V ní bylo konstatováno, že tu největší zprávu jako první neslyšeli lidé patřící k náboženským vůdcům, nýbrž ti, kteří patřili ve své době až k těm posledním. Tehdejší tzv. zbožní "spali" v plném rozsahu tohoto slova.

Sotva dozněla zpráva, že se nám narodil Spasitel, a s ní koledy, které nám možná také byly vzpomínkou na dětství, byl tu poslední den kalendářního roku a naše bilance svěřeného času a záhy nadějeplný Nový rok, uvedený číslicí 2008.

A už je tu výroční den založení naší církve, který je nám čtenářům Českého zápasu milníkem, při kterém si uvědomujeme, co pro nás tato církev znamená a jak jsme s ní skrze slovo Boží, které nám vykládá, bytostně spojeni.

Přestože vánoční doba stále trvá, dnes už nebudeme sledovat udivené betlémské pastýře, nýbrž tři muže, které evangelium označuje jako mudrce od východu. Ti na základě úkazu na obloze doputovali až do Jeruzaléma, aby se zde dopátrali odpovědi na otázku, kde se tu narodil král Židů. Dlouhou cestu, kterou absolvovali, nevykonali jen ze zvědavosti. Přišli se mu poklonit, vzdát mu hold a k jeho jeslům složit přinesené dary.

Štědrovečerní zpráva o narození našeho Pána a dnešní zmínka o králích či mudrcích z východu nám napovídá, že Ježíš přišel pro všechny lidi bez ohledu na původ, majetek, vzdělání.

Chce být Spasitelem všech, tedy i nás, kteří teď čteme tyto řádky. Víra se neotáčí jen do minulosti, ale pomáhá nám řešit naše současné problémy, ba dokonce otevírá před námi budoucnost, jak to slyšíme u proroka Izajáše. Psal do situace, která byla skličující jak pro Izrael jako národ, tak pro celý vyvolený lid Boží. Izrael ve skutečnosti nevnímal rozdíl mezi pojmem národ a církev.

Zbraně Asýřanů a Babyloňanů byly trvalou hrozbou a do této situace, která vůbec nebyla dobrá, prorok slibuje: Vzejde nad tebou Hospodinova sláva, jeho světlo vzešlo nad tebou. Když prorok tato slova vyslovil, tak tomu ještě nebylo. Izrael měl ale uvěřit, jak velké věci se při něm stanou, když se vrátí ke svému Bohu, a co to bude znamenat nejen pro něj, ale i pro okolní národy. Dostane se jim po blahu duchovním i blahu hmotného.

I my toužíme po tom, aby se dnes prorokova slova naplnila a to jak při nás, při naší zemi, při církvi, ale většinou si myslíme, že to stejně zůstane jen naším zbožným přáním. Na naši omluvu je třeba říci, že tomu v jeho době nebylo jinak. Pochybujících bylo víc než věřících. Izajáš zdůrazňoval, že až po blahu duchovním přijde blahu hmotné a nebude to naopak. Moc toužíme po hmotných statcích. Ty ale přijdou až po našem duchovním probuzení a Ježíš se nám stane skutečně světlem života.

Protože jsme v církvi a je nám jasné, že loňský rok v ní prožít si asi za rámeček nedáme, potřebujeme vědět, jak je nám třeba nejdříve duchovního probuzení, toho světla Kristova, které nás chce probudit z lhostejnosti, apatie a skrze nás pak probouzet ty, kteří chtějí v naší společnosti, ale i v církvi

začít věci měnit, v obráceném pořadí než dosud. Tím chci nám všem připomenout, že církve zde na světě není pro parádu či jen sama pro sebe, ale má i svému okolí ukázat, jak se může uskutečnit proměna společnosti.

Jen si neříkejme, že to, co se dnes odehrává v církvi i ve společnosti, jsme čekali od listopadových změn roku 1989. Čekali jsme daleko víc. Ale čekali jsme to od lidí, kteří byli a jsou stále stejní. Věřit jen ve vlastní síly a schopnosti. Je nám třeba do našich lidských plánů zahrnout i Boží požehnaní, bez kterého to nejde.

Jen si neříkejme, že na nás nezáleží a na proměně života nemáme žádný vliv. Modlit se za proměnu života můžeme, ba měli bychom všichni. Proto i na tobě záleží, jakým světem se bude ubírat společenství církve, ale i naše společenství občanské. I naše krátká církevní historie nás k tomuto angažmá z víry zavazuje.

René Hradský

Odpusť nám, Pane, že ještě stále toužíme víc po množství než po kvalitě. I církev může existovat s malou členskou základnou, ale nemůže existovat bez věřících. Prosíme, aby i skrze nás tvoje světlo vzešlo nad církví i nad naším církevním společenstvím a hlavně abychom tomu skutečně věřili a nepochybovali. Ať se tak stane ve tvém jménu. Amen.

SPORY MŮŽEME ŘEŠIT I JINAK

Dokončení ze str. 1

proběhnout proces například následovně. Vstup do mediace může navrhnout i jen jedna strana a druhé straně může být nabídnut prostřednictvím mediátora. Nutnou podmínkou pokračování v procesu je dobrovolný souhlas i strany druhé. Jednání mohou být od počátku mediátorem vedeny jako společná, tedy za účasti obou stran. V praxi se osvědčuje vedení úvodního setkání separátně, mediátor hovoří s každou zúčastněnou stranou zvlášť. Dokonce je možné i to, že jednu ze stran (samozřejmě po dohodě) zastupuje druhý mediátor. Prubířským kamenem procesu se stává fáze, kdy strany nehovoří směrem k mediátorovi, ale mezi sebou před neutrální osobou, za jejíhož vedení hledají řešení, která předtím nedokázaly vidět či přijmout. V poslední fázi je vytvářena podle řešení, na kterém se obě strany shodly, dohoda. Mediátor dbá na to, aby dohoda byla vyvážená, proveditelná, konkrétní a srozumitelná. Př-

semná dohoda v právní formě je právně vymahatelná, v mnoha případech o tuto formu požádá soud. Co tedy máme udělat, chceme-li pro řešení svého sporu využít služeb mediátora? Kontakt na mediátora můžete získat např. prostřednictvím Asociace mediátorů České republiky (případně se s požadavkem na kontakt můžete obrátit i na sociální odbor Úřadu ústřední rady naší církve). Spojíte se telefonicky nebo e-mailem s mediátorem. Domluvíte se společně na rozhovoru, ve kterém stručně popíšete, čeho se problém týká. Pokud je s vaším záměrem využít služby mediátora již seznámena druhá strana, nic nebrání následně po dohodě o termínu sezení zahájit. Pokud není, mediátor ji může kontaktovat, seznámit s mediací a pokusit se ji pozvat na sezení. Budou-li obě strany sporu souhlasit s mediací, budou ještě jednou informovány o procesu mediace. Zároveň bude předložena stranám smlouva o mediaci mezi stranami a mediátorem.

Do podepsání smlouvy žádná ze stran nehradí finanční náklady na mediaci. Po podpisu smlouvy o mediaci uhradí pouze to, co bude dohodnuto ve smlouvě.

Téma mediace je pro církev zajímavé i z druhé strany. Vždyť často právě farář se stává jakýmsi mediátorem řešení konfliktních situací v místě svého působení. Dne 27. listopadu loňského roku proběhla díky iniciativě náboženské obce Břevnov v prostorách náboženské obce na téma mediace přednáška mediátora Mgr. Petra Osladila. Od něho také pochází většina informací v tomto článku. V případě zájmu z řad duchovních i veřejnosti můžeme v přednáškách a diskuzích na toto téma pokračovat. Zajímavá pro církev by mohla být i možnost vyškolení vhodných osobností na profesionálního mediátora, jehož službu by mohly subjekty naší církve zařadit mezi své služby.

Mgr. Lenka Nováková

Slovenský biskup se sponzorkou Eliškou Melounovou - k článku na str. 4

STRÁŽCI LIDSKOSTI Z NAŠÍ CÍRKVE

Metoděj Cyril Metelka

Novinář a činorodý příslušník naší církve Metoděj Cyril Metelka se narodil 22. ledna 1906 v Třinci u Vysokého nad Jizerou. Již místo jeho rodiště částečně předznamenalo jeho pozdější osud. Rázovitý podnikatelský rod Metelků, který byl po roce 1620 vypuzen do Slovinska, odkud se po čtvrtstoletí vrátil do vlasti, je znám například z Raisových Zapadlých vlastenců, jejichž autor se nechal inspirovat zápisky horského písmáka, učitele a hudebníka Václava Metelky. Nedaleko Vysokého se ve Škodě rovněž narodil náš první patriarcha dr. Karel Farský. Po dokončení studia na Vyšší zemědělské škole družstevní se Metoděj Cyril Metelka stal na počátku třicátých let tajemníkem tehdejšího poslanca a pozdějšího ministra Bohumíra Bradáče. Současně pracoval jako redaktor několika týdeníků, které spoluzakládal. Až do roku 1948 se jako redaktor podílel na vydávání Zemědělských družstevních listů, Družstevních novin a po roce 1946 obnovených Zemědělských družstevních novin. Přišel však rok 1948 a Metoděj Cyril Metelka byl již 24. února akčním výborem ze svého zaměstnání vyloučen, což zavdalo příčinu k jeho protistátní činnosti. Už za války se zaučil v ilegální činnosti ve skupině majora Pochopa, kde se podílel na organizování podpory pro rodiny vězňů a rozšiřování ilegálního časopisu V boj. Na sklonku války se rovněž účastnil bojů na jedné z prvních pražských barikád postavené mezi vinohradským a starým evangelickým hřbitovem. Bylo tedy zcela přirozené, že se s horlivostí sobě vlastní pustil po odboji druhém i do odboje třetího. Od začátku dubna 1948 vydal Metoděj Cyril Metelka pět čísel ilegálních letáček nazvaných Svobodný národ, za jejichž vydavatele byl uváděn třetí odboj, což bylo v té

době ještě málo používané označení. V letáčích, které i tiskl a kolportoval, označoval Metoděj Cyril Metelka KSČ za rušitelku občanských svobod a demokracie a za diktátorskou uchvatitelku moci. Kritizoval předúnorové a poúnorové poměry, rovněž i činnost akčních výborů, které označoval za nezákonné a nesociální. Propagoval též odevzdávání "bílých" lístků ve volbách v roce 1948 apod.

Díky několika "zapáleným" spoluobčanům neunikla činnost Metoděje Cyrila Metelky StB, která letáky již od dubna zachytávala na různých místech republiky. Již 10. května 1948 byl tak jejich autor zatčen, načež následovalo zatčení i jeho dalších pěti domnělých spolupracovníků.

Hlavní přelíčení u Státního soudu v Praze se skupinou "Metelka a spol." se konalo 1. prosince 1948. Metoděj Cyril Metelka byl za zločin přípravy úkladů o republiku podle § 2, druhé sazby, zákona č. 50/23 Sb. odsouzen k 9 rokům těžkého žaláře a byla mu rovněž vyslovena ztráta čestných práv občanských v trvání 10 let.

Z vyšetřovací vazby na Pankráci byl v březnu 1949 Metoděj Cyril Metelka převezten do plzeňské věznice na Borech. Zde byl osm měsíců umístěn na speciální oddělení D 1, kterému se postupně začalo říkat Kremel. Měl tu "čest" přijít zde o zuby, hladovět a být fyzicky a psychicky týrán známým to bachařským komandem Brabec, Valm, Trepka atd., vše za přihlížení velitele věznice Šafarčíka. Metoděje Cyrila Metelku to však nezlomilo. Pravidelně upozorňoval na nedodržování práv politických vězňů, a proto také mnohé dny trávil z trestu po korekcích. Jeho váha v té době poklesla na 46 kilogramů. Není tedy divu, že v posudku velitele věznice byl označen za pisálka se starou buržoazní ideologií, kterému

není dnešní zřízení po chuti a stále si nařiká na poměry, stravu atd.

První polovina padesátých let znamenala pro Metoděje Cyrila Metelku práci v uranových lágrech, zejména v Horním Slavkově. V nehorších letech po podzimu 1951 se nacházel tři roky na táboře XII, následně byl přeložen na Svatopluk, kde pobyl až do svého podmíněného propuštění 26. července 1954. I přes nelidské podmínky si muklové dokázali prosvětřit život za ostnatým drátem. Metoděj Cyril Metelka byl celý život srostlý s vírou v naši církev, a tak bylo samozřejmé, že se spolu s mnohými kněžími a věřícími laiky různých vyznání snažil o probuzení duchovního života v lágrech. Konal laické bohoslužby, pomáhal opatřovat a pronášet potřebný chléb a víno, hlídkoval při bohoslužbách atd. Zkrátka stal se živým článkem ekumenického života, díky kterému místa nesvobody sbratřovala a stávala se lidsky důstojnější.

Po propuštění byl Metoděj Cyril Metelka zaměstnán na mnoha stavbách, kde pracoval na železných a ocelových armaturách. Rád kupříkladu vzpomínal na rekonstrukci věží Emauzského kláštera.

Postupně se účastnil i veřejného života. Pomáhal svým bývalým spoluvězňům s prosazováním rehabilitací, upozorňoval na nezákonnosti v komunistických kriminálech a věznicích atd. V roce 1968 dokonce v dopisu někdejšímu ministrovi národní bezpečnosti Ladislavu Kopřivovi poukazoval na jemu známé případy zabití a týrání politických vězňů, které ministr zpochyboval. Metoděj Cyril Metelka se dožil roku 1989 a okamžitě po založení se stal členem KPV. Počátkem devadesátých let se však již u něho projevovaly značné zdravotní obtíže. Povolán k tomu, kterýž jej poslal, byl 25. května 1993.

Mgr. Martin Jindra

Historik náboženského hnutí

Antonín Rezek byl předurčen k hodinářskému povolání, ale jeho srdce si získala historie. Rezek vystudoval dějiny na pražské universitě, kde podleh silnému vlivu Tomkova, jehož se pak stal spolupracovníkem na jeho monumentálních dějinách Prahy. Po ukončení studií pracoval od roku 1875 v archivu Českého muzea, pak si udělal doktorát z filosofie a několik let i vyučoval v Praze. Po rozdělení university (1882) se roku 1883 stal mimořádným profesorem všeobecných dějin, a konečně v roce 1888 nastoupil na místo svého bývalého učitele V. V. Tomka na stoličce rakouských dějin. Zabýval se zejména českými politickými dějinami 16. a 17. století a dějinami českého náboženského hnutí. Mnohdy byl již ve své době považován za jednoho z pokračovatelů F. Palackého. Roku 1883 založil Sborník historický a po jeho zániku byl v roce 1895 při vzniku Českého časopisu historického, který redigoval s J. Gollem dva roky a jenž je dosud nejprestižnějším časopisem pro historické vědy u nás. Ujal se také podílu na chystané Českomoravské kronice, a to monografií nazvanou Dějiny saského vpádu do Čech (1631-1632) a návratu emigrace (1889). Rezkovy široké společenské a politické zájmy předurčovaly i jeho životní osudy. Když mu byla v roce 1896 nabídnuta z Vídně vysoká funkce ministerského rady na ministerstvu vyučování, přijal a setrval ve vládních službách v letech 1900-03 i jako ministr pro české záležitosti (tzv. ministr-krajan). Roku 1903 z vlády vystoupil velmi zklamán a rozčarován nevstřícným vztahem Vídně k českým záležitostem. Nahradil ho pak staročech Antonín Randa. Svými životními postoji, byť mohou být považovány za konzervativní, velmi prospěl především rozvoji českého školství, vědy a kultury vůbec. Ve svých padesáti letech, oslabován duševní chorobou, odešel z veřejného života do ústraní, vědecky se již aktivně neprosazoval a záhy zemřel.

Jeho hlavní dílo Zvolení a korunování Ferdinanda I. za krále českého (1877) vyšlo vzápětí v poněkud pozměněné verzi jako Dějiny vlády Ferdinanda I. v Čechách (1878), Dějiny prstonárodního hnutí náboženského v Čechách od vydání tolerančního patentu až do naší doby (1887) mající svoji životnost a historickou platnost doposud.

(red)

Zemřu, zemřeš, zemřeme I.

O euthanasii už bylo napsáno a řečeno mnoho pro i proti a stále je to málo. V jádru jde o dva postoje jak k životu, tak i ke smrti. Ten, kdo nahlédá život jako skutečnost, která smrtí definitivně končí, bude spíše pro. Ten, kdo však ví o životě za lidskou smrtelností, věří Bohu a má naději života věčného, bude vždycky proti.

Tuhle jsem si vzpomněla na paní s utěrkou s modrými proužky na hlavě. Určitě tu historku taky znáte. Kdysi se jí jeden novinář ptal, proč ty umírající chudáky na kalkatských ulicích sbírá, když je stejně všechny nezachrání. Odpověděla mu, taky jsem si řkala, jestli to má cenu. A pak jsem šla a zvedla toho prvního. Znáte pokornější a trefnější odpověď na otázku, zda euthanasii ano či ne? Matka T. mohla přece chodit po Kalkatě s injekcí v ruce... A bylo by to. Takhle však možná nemnohým umožnila důstojné podmínky k životu. Mnohým tak důstojné podmínky k odcházení i k odchodu ze života. To je pak skutečně "dobrá smrt": eu – thanatos. Tomu bychom se měli všichni učit.

Jana Šilerová

ZPRÁVY

Celocírkevní bohoslužby
Slavnostní bohoslužby k příležitosti 88. výročí vzniku naší církve se konají 6. ledna v 15 h v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. Kázáním poslouží děkan HTF UK prof. J. B. Lášek.

(red)

Den otevřených dveří

Kostel Českobratrské církve evangelické ve Zlíně, v jehož malém sále naše církve již šedesát let koná bohoslužby, slavil své sedmdesáté narozeniny. Při jejich příležitosti přichystali bratři evangelíci na neděli 4. listopadu Den otevřených dveří s bohatým programem. Dopoledne patřilo bohoslužbám, ke kterým se tu kromě jmenovaných schází ještě třetí společenství – Církev bratrská.

Vlastní den otevřených dveří byl zahájen ve 14 h vernisáží výstavy k 70 letům kostela, který byl postaven v roce 1937 podle návrhu arch. Vladimíra Karfíka za významné spoluúčasti firmy Bata. Vystavené plány a dokumentace mj. ukazují, že tento krásný funkcionalistický chrám se dochoval v prakticky totožném stavu, v jakém byl otevřen, včetně řemeslných detailů. Za zmínku stojí, že k instalaci výstavy byla využita bývalá šatna, která se tak proměnila v půvabný výstavní prostor. Díky vstřícnosti bratří evangelíků mohla i naše náboženská obec na dvou panelech prezentovat svůj historický vývoj.

Po vernisáži, které se zúčastnili i představitelé širší zlínské ekumeny a politiky (např. senátorka Alena Gajdůšková), následovala beseda s pamětníky z řad (nejen) evangelické církve. Na Dni otevřených dveří nemohla scházet prohlídka chrámu s výkladem emeritního zlínského faráře Jiřího Kabíčka o teologickém významu prostoru a jeho výzdoby. Zájemci o podrobnější informace o stavbě samotné a o tom, co jí předcházelo, byli uspokojeni erudovanou brožurou vydanou při této příležitosti.

Program dne pak vrcholil dvěma koncerty. Nejříve evangelického pěveckého sboru řízeného celocírkevním kantorem Ladislavem Morawetzem, v jehož řadách účinkují i členové naší náboženské obce. Nynější zlínský farář Petr Pivoňka prokládal hudbu slovem, v němž se příhodně vracel ke kořenům evangelické zbožnosti. Koncert vyvrcholil varhanním sólem Ester Morawetzové, jejíž bravurní variace na píseň Krásná je modrá obloha nadchly a dojalý přítomné obecenstvo. Nelitovali ani ti věrní, kteří zůstali na večerní koncert pražské jazzové kapely Noční optika. Jedná se o skvělé muzikanty, jejichž hra vyrůstá z poetických základů a ohlasů klasické hudby. Radostná atmosféra toho dne však zdaleka nebyla jen dílem vydařeného programu. Pramenila hloub, z upřímnosti a neokázalosti křesťanského společenství. A my husité jsme se přítomně i nahlas radovali, že tento kostel je i naším domovem.

Marcel Sladkowski,
náboženská obec Zlín

Kolaudace varhan

RADOSTNÉ OZNÁMENÍ

„Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé...“

Po pětíměsíční opravě varhan firmou Robert Ponča, Varhany Krnov, v Husově sboru v Olomouci – Hodolanech proběhla loni 12. listopadu úspěšně jejich kolaudace. Chceme touto cestou poděkovat panu Pončovi a jeho kolegům za vzornou práci.

Dále při tomto radostném oznámení děkujeme sponzorce této opravy – sestře naší náboženské obce Elišce Melounové, které také bratr biskup ThDr. Jan Hradil vyjádřil poděkování za tento ušlechtilý dar. Dodatečně jí popřál k jejím 77. narozeninám společným přípitkem při slavnostních bohoslužbách k 80. výročí otevření sboru, které se konaly na první neděli adventní 2. prosince. Děkujeme Bohu za hojnou účast věřících naší náboženské obce, sousedů a přátel, kterou jsme mohli prožít v jeho lásce a požehnání.

Náboženská obec
Olomouc - Hodolany

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

MUDRCI OD VÝCHODU

Vyřešíte-li správně tyto tříkrálové přesmyčky, vypíšete si ze získaných slov písmenka uvedená v závorce a dozvíte se tajemku.

ŠRAPKA (1)
LICHROME (3)
ATLABAZR (5)
OTUPÍNÁV (7)

ZDĚHAV (3)
TISLAPES (6)
SEŠMIÁ (3)
ZÍRONANE (6)

(Řešení z minulého čísla: Ať vás Bůh provází svým požehnáním.)

Jana Krajčířková

KALENDARIUM – LEDEN

7. 1. 1883 - Narodil se v Nové Huti pod Nižborem **Antonín Hasal** (+ 22. 4. 1960 ve Washingtonu v USA) - československý generál, který se po okupaci podílel na činnosti vojenské odbojové organizace Obrana národa a v roce 1940 odešel do exilu (používal pak krycí jméno Nižborský), kde byl v letech 1940-44 přednostou vojenské kanceláře prezidenta republiky. V roce 1943 po podepsání smlouvy o spolupráci se SSSR se v Moskvě účastnil jednání o zřízení 1. čs. armádního sboru v SSSR. V roce 1944 byl jmenován velitelem čs. vojsk na osvobozených územích. V letech 1945-46 byl ministrem dopravy. Poté, už jako armádní generál, byl znovu jmenován přednostou vojenské kanceláře prezidenta republiky. Po Benešově abdikaci odešel do dalšího exilu v USA, kde působil jako poradce americké vlády.

7. 1. 1958 - Zemřel v Londýně **Hubert Ripka** (* 26. 7. 1895 v Kobečicích u Vyškova) - novinář a politik, který podporoval Benešovu zahraniční politiku a usiloval o lepší vztahy se Sovětským svazem. V letech 1934 a 1935 tam vedl novinářské výpravy a stal se členem Společnosti pro kulturní sblížení se SSSR. Byl rozhodným odpůrcem mnichovské kapitulace a nikdy toto stanovisko nezměnil. V roce 1938 odejel jako jeden z prvních do exilu a začal organizovat zahraniční odboj. V Paříži byl členem Čs. národního výboru, v němž měl na starosti informační záležitosti. V exilové vládě v Londýně byl od roku 1940 státním tajemníkem a státním ministrem v ministerstvu zahraničních věcí. Podporoval Benešovu orientaci na spojenectví se SSSR, protože pracoval na odsunu Němců, pokládaje válku, která právě vypukla, za opravdu historickou příležitost vyčistit naše země od proradné německé přítěže (I. Ducháček) a sovětskou garanci považoval za nejjistější. Od roku 1945 do února 1948 byl poslancem Národního shromáždění a ministrem zahraničního obchodu. Brzy pochopil, že trvalá spolupráce s KSČ je nemožná a byl jedním z hlavních představitelů odporu proti jejím snahám o zavedení diktatury. Po únoru 1948 odešel do nového exilu, kde působil v exilových organizacích a napsal řadu politickohistorických prací, zejména o Mnichovu a o únorových událostech.

8. 1. 1918 - Americký prezident W. Wilson přednesl ve svém poselství Kongresu "čtrnáct bodů", v nichž byly obsaženy základní zásady k ukončení války a uzavření míru. Pro československý odboj byl důležitý 10. bod, v němž se hovořilo o autonomii pro národy habsburské monarchie (tedy ne ještě samostatnost!). Zahraniční odboj byl poselstvím zklamán.

8. 1. 1943 - Zemřel v Náchodě **Jiří Stanislav Guth-Jarkovský** (* 23. 1. 1861 v Heřmanově Městci) - náš známý činitel v olympijském hnutí. Pocházel z rodiny knížecího úředníka a po studii byl několik let vychovatelem v rodině Schaumburg-Lippe. Obdiv a úctu k šlechtě si zachoval po celý život. Při studiu na pražské universitě zpíval v Hlaholu a navštěvoval varhannickou školu. Stal se prvním doktorem filosofie na české části Karlo-Ferdinandovy university, která byla ustanovena roku 1882. V roce 1893 nastoupil dráhu středoškolského profesora, nejdříve v Klatovech, později v Praze. Podstatně však je, že se při návštěvě Paříže setkal s baronem Coubertinem a byl jím zcela získán pro olympijskou myšlenku. Stal se zakládajícím členem Mezinárodního olympijského výboru a také prvním předsedou Českého olympijského výboru (1896-1929). Spolu s přítelem Rösslerem-Ofovským pak svedl tvrdé boje s rakousko-uherskou vládou o olympijskou samostatnost Čechů. Působil také literárně, zejména ho proslavily jeho příručky společenského chování. Jako přední znalec etikety se po převratu roku 1918 stal ceremoniářem kanceláře prezidenta republiky.

10. 1. 1918 - Zemřel ve Vídni **Konstantin (Josef) Jireček** (* 24. 6. 1854 ve Vídni) - český politik, diplomat a historik, zakladatel české balkanologie a byzantologie, vnuk P. J. Šafaříka, na jehož práci mezi Jihoslovany i částečně navázal. Dětsví a mládí prožil ve Vídni, ale universitu vystudoval v Praze. Vliv vídeňského prostředí i posléze jeho životní pouť způsobily, že napsal většinu svých prací německy. Jeho velmi rozsáhlé a v mnoha směrech doslova průkopnické vědecké dílo bylo téměř celé spojeno s dějinami balkánských národů (především Bulharů a dalších Jihoslovánů, hlavně pak Srbů) a států a po dlouhou dobu zůstávalo stěžejním pro poznání této oblasti. Svou rozsáhlostí a záběrem připomínají jeho práce starší univerzálně historické dějepisce. První monografii věnovanou Bulharsku byly *Dějiny bulharského národa* (1876), nejdůležitější pak encyklopedická příručka *Das Fürstentum Bulgarien, seine Bodengestaltung, Natur, Bevölkerung, wirtschaftliche Zustände, geistige Cultur, Staatverfassung, Staatsverwaltung und neueste Geschichte* (1891). Jihoslovánům pak věnoval řadu studií, zvláště zaměřených na dějiny Dubrovnicka (například *Poselství republiky Dubrovnické k císařovně Kateřině v roce 1771*, 1893). Jeho vrcholná díla byla věnována dějinám Srbů (*Staat und Gesellschaft im mittelalterlichen Serbien*, 1916, *Geschichte der Serben*, 1911-18, nedokončeno).

12. 1. 1928 - Zemřel v Brně **Rudolf Těšnohlídek** (* 7. 6. 1882 v Čáslavi) - publicista, básník a prozaik, který dal mj. podnět ke stavění vánočních stromů republiky. Napsal mj. prózy *Nenie* (1902), *Dva mezi ostatními* (1906), básnické sbírky *Den* (1923) a *Rozbitý stůl* (posmrtně 1935), románové kroniky z brněnské periferie (*Poseidón*, 1916 a *Kolonia Kutejsk*, 1922). Pro noviny vznikla i nesmrtelná lyrická pohádka *Liška Bystrouška* (1920), v níž je originálním způsobem použito střídání jazykových vrstev a dialektů.

13. 1. 1853 - Narodil se v Jindřichově Hradci **Antonín Rezek** (+ 3. 2. 1909 v Praze) - historik, pedagog a politik - viz i str. 3.

(red)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9